R-16

Code: 2004/BL

Faculty of Arts, Business Management, Commerce, Science and Social Sciences

B.A/B.Com/B.Sc/BBA/BA(L) I Year- CBCS–II Semester

Backlog Examinations, Dec/Jan 2019-20

PAPER: SECOND LANGUAGE SANSKRIT

Time: 3hours

Max. Marks: 80

अ-विभागः

I पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः (5x4=20 Marks)

1. प्रीतात्म सतु तं वाक्य मिदमाह द्विजर्षभम् ।
   वाग्मी तदा द्विजश्रेष्ठो धर्मः पुरुष विग्रहः।। श्लोकस्य भाषांतरीकरणम् कुरुत ।
2. सर्वनाशे समुत्पन्ने अर्ध यजति पंडितः । ससन्दर्भ व्याख्यात ।
3. कवयित्रीं गंगादेवीं उद्दिश्य संक्षेपेण लिखता ।
4. अकरवं, चोरचेयुः, गच्छति, वंदिष्ये इत्येषां धातु लकार वचनानि प्रत्यभिजानीत ।
5. उपकृष्णम्, निश्पापम्, गोसुखम् अज्ञानम् इत्येषां विग्रह वाक्यानि लिखत ।
6. चात्वं धर्मव्रतोपेता गुरूवृत्ति मवेक्षसे । ससन्दर्भ व्याख्यात ।
7. न स्वल्पस्य कृते भूरि नाशचन्मतिमान्नरः ।
   एत देव हि पांडित्यं यस्वल्पात भूरि रक्षणम् ।। श्लोकस्य भाषांतरीकरणम् कुरुत ।
8. तेजःक्षमा ________ भारत । अमूम् श्लोकम् पूरयत ।

आ-विभागः

II सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः । सर्वे समानांकाः (5x12=60 Marks)

9. द्वयोः श्लोकयोः प्रतिपदार्थ तात्पर्यं च लिखत (2x6=12)

   1. रूपस्य हंत्री व्यसनम् बलस्य शोकस्य योर्निनिधनं रतीनाम् ।
      नाशः स्मृतीनां रिपुरिंद्रियाणामेषा जरानाम चचैष भग्नः ।।
   2. एवं जराहंतिच निर्विशेषं स्मृतिं च रूपं च पराक्रमं च ।
      नचैव संवेगमुपैतिलोकः प्रत्यक्षतोऽपि हृशमीक्षमाणः ।।

3. स्थूलोधरः श्वसचलश्छरीरः स्त्रस्तां सुभाहुः कुश पंडुगात्रः ।
अंबेति वाचं करुणं बृवाणः परम् समाश्रित्य नरः कः एषः ॥

4. तता बभाषे स रथ प्रणेता कुमार साधारण एष दोषः ।
एवं हि रोगैः परिपीड्यमाणो रुजातुरो हर्षमुपैति लोकः ॥

10. (अ). संस्कृत वङ्मये वराहमिहिरस्य वैशिष्ट्यं विवृणुत । (12x1=12)

अथवा

(आ) गंगदत्त प्रियदर्शणयोः संभाषणं विवृणुत ।

11. (अ). बुक्करायः वीरकंपरायम् प्रति किमुपदिशति स्पष्टीकुरुत । (12x1=12)

अथवा

(आ) असुरगूणैः संसारबंधः कथं भवती विशदयत ।

12. त्रयाणां धातूनां निर्दिष्ट लकारेषु रूपाणि लिखत । (3x4=12)

1. भाष्-लोट् 2. वन्द-विदिलिङ लट् 3. कृ-लङ 4. इष-लृट्
5. अस्-भुवि-लट् 6. लभ्-लट्

13. अधो निर्दिष्टेषु षण्णां नाम निर्देश पूर्वकं विग्रह वाक्याणि लिखत । (6x2=12)

1. पंचगव्यम् 2. भीमार्जुनौ 3. विद्याधनम् 4. नरसिंहः 5. घनश्यामः
6. नीलोत्पलम् 7. अधर्मः 8. कार्यदक्षः 9. उपलोचनम् 10. सिंहभयम्

****